

Juridische achtergrondinformatie bij Factsheet TOOI

Regioburgemeesters

Dit document biedt juridische achtergrondinformatie bij de Factsheet TOOI. De factsheet is gebaseerd op het Beleidskader TOOI en het Bestuurlijk afwegings- en toetsingskader TOOI. Deze landelijke handreikingen zijn opgesteld door de regioburgemeesters in samenwerking met het ministerie van Justitie en Veiligheid en de politie. Beide handreikingen, de factsheet en de achtergrondinformatie bij de factsheet staan op www.regioburgemeesters.nl/documentatie/tooi. Daarnaast is door de politie ook een 'Strategisch intern kader TOOI' ontwikkeld. Zie hiervoor bijlage 4 van het eerste halfjaarbericht politie 2024.¹

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde in zijn gemeente (artikel 172 Gemeentewet, GW) en verantwoordelijk voor de inzet van en het optreden door de politie daartoe (artikel 11 Politiewet 2012, Pw). Die inzet omvat ook de informatievergaring en de verslaglegging daarover door de politie, inclusief de inwinning door het TOOI.

Op grond van artikel 15 lid 1 Pw draagt de burgemeester verantwoording af aan de gemeenteraad over het door hem uitgeoefende gezag over de politie bij het optreden ter handhaving van de openbare orde (inclusief de inzet van het TOOI). De burgemeester geeft op grond van artikel 15 lid 2 Pw, gelezen in samenhang met artikel 180 lid 2 en 3 GW de gemeenteraad daarbij alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft en geeft de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

Openbaar belang

De burgemeester geeft de gemeenteraad mondeling of schriftelijk alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang. Tot dit laatste kan worden gerekend het belang van de afscherming van informanten en van heimelijkheid bij de taakuitvoering van het TOOI.

Het is aan de burgemeester vanuit zijn gezagsverantwoordelijkheid om alle belangen af te wegen en te bepalen of hij een beroep doet op een openbaar belang. Het is vervolgens aan de raad om te beoordelen of dit beroep wordt aanvaard.

Wat mag een burgemeester vertellen?

Een burgemeester is niet vrij is om politiegegevens integraal te delen met andere personen of instanties, zoals de gemeenteraad. Als informatie in goed overleg met de politie wordt gedeeld, dan volstaat het om te spreken van (breed ingewonnen) politie-informatie. Daarbij hoeft niet te worden aangegeven welke politieonderdelen hierbij betrokken zijn. Dat is niet nodig voor de controleplicht van de gemeenteraad. Ook moet worden voorkomen dat herleidbaarheid ontstaat naar personen of naar specifieke groeperingen (met name groeperingen die in de anonimiteit acteren) of dat de heimelijkheid van een TOOI-operatie in gevaar komt.

Wat kan een burgemeester wel vertellen?

Een burgemeester kan:

- Toelichten wat het TOOI is, dat informatievergaring een politiebrede taak is (van de wijkagent tot, in het uiterste geval, het TOOI) en dat het TOOI hiermee bijdraagt aan de uitvoering van de beleidsprioriteiten van de politie. Deze prioriteiten zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-2f2ca4aa615fd1c906c956ff3076068ef597e70b/pdf>

(BPP) van de politie-eenheid.² Bij voorkeur wordt deze toelichting vooraf gegeven en niet in het kader van een specifieke zaak.

- In algemene zin toelichten waarom op basis van (brede) politiegegevens tot bepaalde bestuurlijke maatregelen is gekomen, ter handhaving van de openbare orde;
- Daarbij (in overleg met de politie) openbare orde-informatie vrijgeven die door de politie is geclassificeerd zonder beperkingen voor gebruik, zoals informatie voor de uitvoering van de dagelijkse politietaken (artikel 8 Wet politiegegevens, Wpg) en informatie uit open bronnen, zolang daarbij geen persoonsgerelateerde informatie wordt gedeeld. Zie voor een nadere toelichting de onderstaande paragraaf 'Classificatie politie-informatie'.

Classificatie politie-informatie

De politie maakt gebruik van een classificatiesysteem voor informatie. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in:

- Operationeel bruikbaar: informatie die in rapporten wordt vastgelegd en voor bestuurlijke maatregelen kan worden gebruikt ('code 11'). De burgemeester kan deze informatie in voorkomende gevallen mondeling toelichten aan de gemeenteraad, maar mag de rapporten zelf niet verspreiden omdat deze binnen het Wpg-regiem vallen (de rapporten bevatten politiegegevens en in het bijzonder mogelijk persoonsgegevens). De burgemeester is voor deze informatie specifiek aangewezen als ontvanger (artikel 16 Wpg);
- Niet operationeel bruikbaar: alle andere informatie. Als gezag op de openbare ordehandhaving kan de burgemeester hier wel kennis van nemen, maar kan hij of zij de informatie niet delen vanwege de operationele afbreukrisico's. De professie kan de burgemeester adviseren (handelingsperspectief bieden) over hoe met deze informatie om te gaan, vanuit diens verantwoordelijkheid als gezag.

Wat kan een burgemeester niet vertellen?

Op basis van het openbaar belang verstrekt de burgemeester geen persoonsgegevens die door TOOI zijn ingewonnen of gegevens die een risico vormen voor (de heimelijkheid van) de taakuitvoering van het TOOI. Deze belangen wegen zwaarder dan de verantwoordingsplicht aan de gemeenteraad.

Hiervoor geldt de volgende wettelijke basis:

- De Wpg kent een gesloten verstrekkingenregiem. In artikel 16 lid 1 onder b wordt de burgemeester expliciet benoemd als ontvanger van politiegegevens voor zover hij deze behoeft in verband met zijn gezag en zeggenschap over de politie, of in het kader van de handhaving van de openbare orde;
- Artikel 2:13 Besluit politiegegevens (Bpg), gelezen in samenhang met artikel 16 lid 2 Wpg, stelt beperkende voorwaarden aan het verstrekken van politiegegevens. Het staat de burgemeester niet vrij deze politiegegevens integraal te delen met andere personen of instanties, zoals de gemeenteraad;
- Artikel 7 lid 2 Wpg bepaalt dat de persoon aan wie politiegegevens zijn verstrekt (waaronder de burgemeester) is verplicht tot geheimhouding, behalve als een wettelijk voorschrift tot verstrekking verplicht of zijn taak daartoe noodzaakt.

Ook met het gegeven dat er TOOI-informatie is gebruikt moet voorzichtig worden omgesprongen, vanwege mogelijke herleidbaarheid naar personen of specifieke groeperingen. Het beste wordt er gesproken over (brede) politie-informatie op basis waarvan bestuurlijke maatregelen zijn genomen in het kader van de openbare ordehandhaving (en welke maatregelen dit zijn).

² Hiermee wordt bedoeld het Regionaal Beleidsplan als genoemd in artikel 39 lid 1 Pw.